

Submission 13

Voorkeur voor een voorzetsel?

Wilken Engelbrecht^{1,2}, Agata Kowalska-Szubert³, Agnieszka Flor-Górecka², Kateřina Křížová¹

¹ Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc, Tsjechië

² Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Lublin, Polen

³ Uniwersytet Wrocławski, Wrocław, Polen

Over verschillende facetten van het voorzetsel in vergelijking met het Tsjechisch en het Pools

Het voorzetsel, en dan met name gebruikt als voorvoegsel of in vaste werkwoordelijke verbindingen, is een bekend struikelblok voor studenten Nederlands met een anderstalige achtergrond. De sprekers op het panel hebben allen ruime ervaring als docent en onderzoeker neerlandistiek in West-Slavische taalgebieden en willen in dit panel verschillende facetten belichten.

Het panel zal worden geopend met een inleiding **Het Nederlandse voorzetsel en vergelijkbare categorieën in het Pools en Tsjechisch**, waarin Wilken Engelbrecht (Olomouc/Lublin) belicht welke terminologische problemen er opduiken bij contrastief onderzoek van het Nederlandse voorzetsel in het Pools en het Tsjechisch. In de inleiding gaat hij nader in op classificatieproblemen van met name het voorzetselvoorwerp.

In haar bijdrage **Neef, broertje of tweeling? – Voorzetsels vs. voorvoegsels** gaat Agata Kowalska-Szubert (Wrocław) vervolgens in op het gebruik van het voorzetsel als voorvoegsel. Als twee zaken op elkaar lijken, nemen we meestal aan dat ze een zeker verband met elkaar hebben. Bij woorden of woorddelen die gelijk ogen, zoeken we naar morfologische of semantische verwantschap. Zo'n mogelijke verwantschap merken we op bij voorvoegsels (aan-komen, onder-nemen, op-dagen, ...) en de voorzetsels aan, onder en op. Het lijkt vanzelfsprekend dat er een verband bestaat. De vraag is alleen hoe nauw ze elkaar in semantisch opzicht overlappen. Met een casestudy wordt bekeken of de relaties uitgedrukt met een voorzetsel overeenkomen met die bij het gelijke voorvoegsel. In hoeverre verschillen ze of komen ze overeen? En als ze overeenkomen, waarom komen soms beide voor in één constructie?

De twee volgende bijdragen richten zich op het voorzetselvoorwerp en vergelijkbare constructies in het Pools en het Tsjechisch. In haar bijdrage **Equivalenten van het Nederlandse voorzetselvoorwerp in het Pools** belicht Agnieszka Flor-Górecka (Lublin) de vraag of er in het Pools vergelijkbare constructies zijn, hoe die worden geclassificeerd en welke vertaalproblemen opduiken bij het omzetten van Nederlandse voorzetselvoorwerpen in het Pools. Zij sluit haar bijdrage af met de provocerende vraag of er een voorzetselvoorwerp in het Pools bestaat.

Het panel wordt dan afgesloten met de bijdrage **Vaste combinaties van werkwoorden met voorzetsels in het Nederlands en het Tsjechisch** van Kateřina Křížová (Olomouc). In haar lezing beschrijft zij de resultaten van een contrastief pilotonderzoek dat zich richt op verschillen en overeenkomsten in Nederlandse en Tsjechische vaste combinaties van werkwoorden en voorzetsels. Zij zal nagaan of hetzelfde type voorwerp (het voorzetselvoorwerp) steeds voorkomt in Nederlandse en Tsjechische zinnen in equivalente constructies. Omdat het gebruik van de juiste voorzetsels in vaste verbindingen tot de typische leerproblemen van Tsjechische studenten Nederlands behoort, sluit zij haar bijdrage af met een bespreking van mogelijke praktische toepasbaarheid van de onderzoeksresultaten binnen het NVT-onderwijs.